RADIO VA ELEKTR SXEMALAR

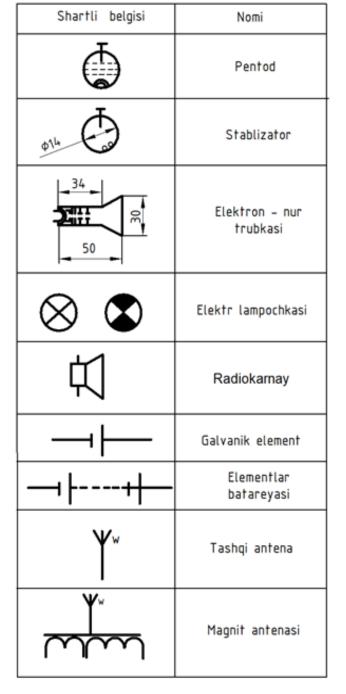
- Sxemalar buyum elementlarining fazoviy vaziyatlarini e'tiborga olmay, masshtabga rioya qilmay bitta koʻrinishda chiziladi. Ammo, elementlarning katta kichiklik nisbatlari taxminan boʻlsa ham inobatga olinadi. Buyum elementlarini oʻzaro bogʻlovchi chiziqlar gorizontal va vertikal toʻgʻri chiziqlardan tashkil topgan boʻladi. Ular eng kam sinadigan va iloji boricha kesishmaydigan qilib asosan parallel chiziladi. Parallel qoʻshni chiziqlar orasidagi masofa 3mm dan kam boʻlmasligi lozim.
- Elektr sxemalar GOST 2. 702-75 talabiga muvofiq chiziladi. Radio va elektr sxemalar tarmoqdan uzilgan holda tasvirlanadi. Har bir elementning harfli va raqamli belgisi boʻladi. Masalan, generator G, rele R, kondensator S, transformator Tr, issiqlik relesi RT va hokazo.
- Agar sxemada bir xil elementlardan bir nechta bo'lsa, masalan rezistor takrorlansa R₁, R₂, R₃,...deb belgilanadi.

ELEKTR JIHOZLARINING SHARTLI BELGILANISHI

Shartli belgisi	Nomi			
—	Ulangan simlar			
	Ulanmagan simlar			
	Elektr zanjirning davomi borligini korsatish			
	Korpusga ulash			
Iı	Yerga ulash			
	Saqlagich			
/_	Bir qutubli viklyuchatel			
	Bir qutubli ikki tomonlama pereklyuchatel			
	Kop (bu yerda ikki) qutubli, ikki pozitsiyali pereklyuchatel			
	Bir qutubli kop pozitsiyali pereklyuchatel			
	Bir qutubli knopkali viklyuchatel			
<u> </u>	Qoʻngʻiroq			
\longrightarrow	Uyaga ulanadigan shtir			

LGILANISHI						
Shartli belgisi	Nomi					
>	Stir ulanadigan uya					
→>	Shtir ulangan uya					
—0—	Elektromagnit					
	Rostlanmaydigan rezistor					
	Rostlanadigan rezistor (potentsiometr)					
— ^c	Rostlanmaydigan kondensator					
-+ ^C	Elektrolitik kondensator Rostlanmaydigan kondensator Kichik xajmli rostlana digan kondensator					
#						
\triangle	Ampermetr					
\bigcirc	Voltmetr					
	Yarim oʻtkazuvchi diod					

Shartli belgisi	Nomi			
─ > \	Stablitron			
=	Diodli toʻgʻrilagich			
₩	p-n-p strukturali tranzistor			
	n-p-n strukturali tranzistor			
	Oʻzaksiz induktivlik gʻaltagi			
	Oʻzakli induktivlik gʻaltagi Bir chulgʻamli induktiv gʻaltagi			
لىئىل				
\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\	Ikki chulgʻamli induktivlik gʻaltagi (Yuqori chastotali transformator) Transformator			
A				
	Q'o'shaloq triod			

Radio sxemalar ham elektr sxemalar kabi chiziladi va oʻqiladi. Quyida keltirilayotgan 6-jadvalda toʻgʻri kuchaytiruvchi priyomnikning prinsipial sxemasidagi elementlar jadvalini toʻldirish namunasi koʻrsatilgan.

	Pozitsiya	Nomi	Soni	Eslatma
		Antenalar		
1	W_1	Tashqi antena	1	
2	W_2	Magnit antenasi	1	
		Induktivlik gʻaltaklari		
3	L_1	Induktivlik gʻaltagi 180 oʻram	1	
4	L ₂	Induktivlik gʻaltagi 15 oʻram	1	
		<u>Kondensatorlar</u>		
5	C1	Rostlanuvchi kondensatorlar	1	
6	C2, C4	Rostlanmaydigan kondensatorlar		
7	C6, C8	0,01mkF	4	
8	C3, C5	Rostlanmaydigan kondensatorlar		
		0,033mkF	2	
9	C7, C9	Rostlanmaydigan kondensatorlar		
10	C10	Kondensator 10,0 mkF	3	
		Rezistorlar		
11	R1, R6, R12	Rezistor 20 k0m	3	
12	R2, R3			
13	R5, R7, R10	Rezistor 5,1 k0m	5	
14	R4, R8, R11	Rezistor 1,5 k0m	3	
15	R 9	Potensiometr 4,7 k0m	1	
		Tranzistorlar		
16	V1	Tranzistor P401	1	
17	V2, V3	Tranzistor P14	2	
18	V4, V5	Diod D9D	2	
19	Tr	Transfarmator 880/140 o'ram	1	
20	В	Radiokarnay	1	
21	S	Bir qutbli vklyuchatel (ulagich)	1	

